

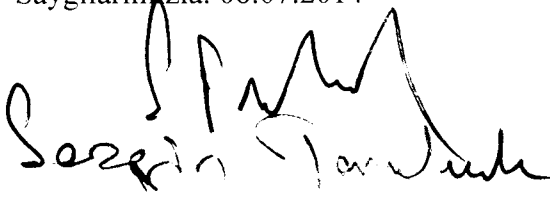

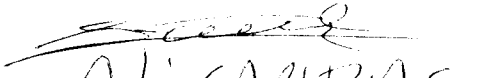
T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 21 Temmuz 2014
Sayı : 1435

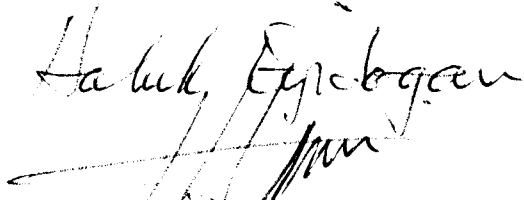
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye’de et fiyatlarının üreticinin de tüketicinin de hoşnut olacağı bir noktada dengelenmesi için piyasadaki sorunların tespit edilerek alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa’nın 98. ve TBMM’nin içtüzüğünün 104. ve 105. Maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz.

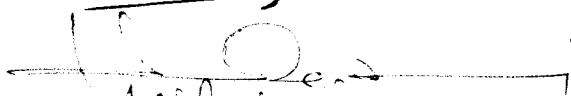
Saygılarımızla. 08.07.2014

Serdar Tuncel
İST M

Ali SARIBAŞ
Çanakkale M.

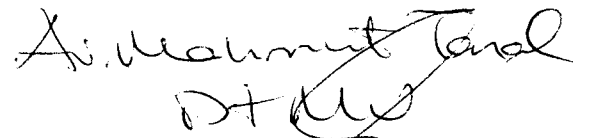

Haluk Ergüç
İstanbul M.

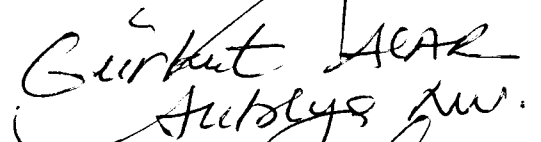

Nurettin DENİZ
Mugla M.
Hüseyin Akar
Hakkari M.

Ali DENİZ
Gaziantep M.

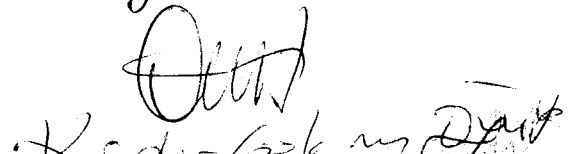

Mehmet Ali Susam
İzmir Milletvekili

Erkan AKŞİNGÖR
İzmir Milletvekili

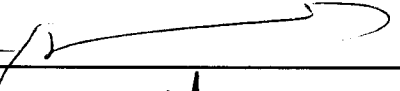
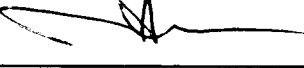
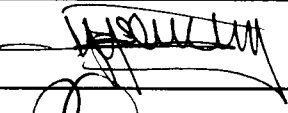
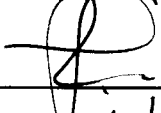
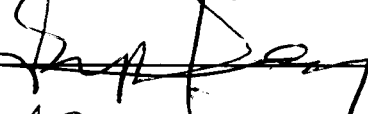
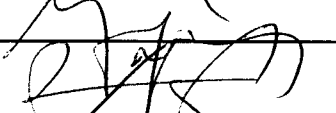
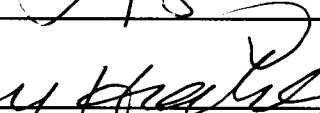

Ali Mahmut Tanel
İST M

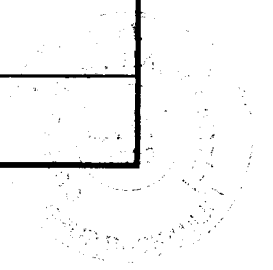

Gürbüt ACAR
Antalya M.

Tolga CANBAR
Mugla
Tolga CANBAR

Nedir KORKMAZ
İST M

1435 Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
Hasan ÖREN	MANİSA	
Ayşe Nedret Akman BALIKCI	BALIKSIZ	
Mehmet Ali Edibeyli	HATAY	
İhsan KALKANCI	SAMSUN	
Abdullah Ahmet Önder	BİLECEK	
İsmail Bırgıncı	ADANA	
Ramazan Kaplan	ANTALYA	
U. Feri Kalkuğlu	KAYSERİ	
İhsan ÖZKES	İSTANBUL	
Mehmet Hacıoğlu	ERZURUM	

GEREKÇE

Sağlıklı beslenmenin, özellikle okul çağı çocuklarının beden ve zihin gelişiminin en iyi düzeyde olmasının temel yapı taşlarının başında hayvansal proteinler gelmektedir.

Başlıca protein kaynağı olan ve geleneksel mutfağımızın önemli bileşenlerinden olan etin tüketimi yıllara göre azalmaktadır. Uzun yıllara dayalı hatalı politikalar, etin üretim maliyetlerini yükseltmiştir.

Diğer yandan vatandaşın ete erişimini sağlayabilmek amacıyla fiyatı karkas ette kilo başına 17 -18 liranın üzerine çıkartmamak için yapılan müdahaleler, besiciliği kazancı düşük, verimsiz ve uzaklaşan bir meslek noktasına getirmiştir.

Hayvancılığa yeterli bir destek verilmemesi nedeniyle birkaç yılda bir et ya da besi hayvanı ithal edecek duruma gerilenmektedir. Neticede yerli besiciden sakınılan teşvik, ithalat kanalıyla yabancı besicinin cebine gitmektedir.

En son 2010 yılında karkas etin kilosunun 18 lira seviyesini geçmesinin ardından önce kasaplık canlı hayvan, sonra besi hayvanı en son olarak da karkas et ithal edilmiş, 2010–2012 yılları arasında toplam 3 milyar dolarlık ithalat gerçekleştirilmiştir.

Bugün için piyasada canlı hayvanın kilosu 14 lira civarındadır. Besi hayvanına bir yıl boyunca arpa, kepek ve yem başta olmak üzere mazot, elektrik ve veterinerlik hizmetleri gibi fiyatı sürekli artan girdilerle bakılmaktadır.

Hayvancılıkta toplam maliyetin yüzde 65'ini yem oluşturmaktadır. Türkiye'de bir kilogram yemin fiyatı 1,2 lirayken, aynı yem örneğin Fransa'da 60 kuruş civarındadır. Türkiye'de bu yıl yem, mısır ve arpada geçen yıla oranla yüzde 10'un üzerinde fiyat artışı gerçekleşmiştir. Yem fiyatlarının bu yıl yaşanan kuraklık nedeniyle daha da artacağı öngörülmektedir.

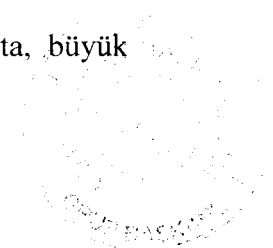
Bir yıllık emeğin ardından besi hayvanı kilosu 17-18 lira seviyesinden kesime gitmektedir. Kesimden sonra 4-5 el değiştiren et tüketiciye 35-45 liradan ulaşmaktadır.

Üretici örgütlerinin hesabına göre bir kilo karkas etin maliyeti 19 lira civarında gerçekleşmektedir. Üreticinin bu maliyete göre işini sürdürebilmesi için karkas eti 22 liradan satması gerekmektedir. Ancak fiyatlar 18 lirayı geçtiğinde Bakanlık et ithalatını kullanarak fiyatları aşağı çekmektedir.

Bu koşullarda uzun süre dayanamayan küçük üreticiler, kesime giden besi hayvanlarının yerine yenilerini almakta zorlanmaktadırlar.

Neticede hayvan varlığı daha çok az sayıda büyük işletmenin eline geçtiğinde üretimi kısılarak et fiyatının yükselmesi sağlanmakta, mevcut hayvanlar en üst fiyattan kesime gönderilmektedir.

Fiyat yükseldiği için Bakanlık yeniden besilik hayvan ithalatının önünü açmakta, büyük işletmeler yeniden düşük gümrük bedelleriyle dışarıdan hayvan satın alabilmektedir.

Bu yıl Birleşmiş Milletler tarafından dünya üzerinde sürdürülebilir tarımı korumak amacıyla 'Aile Çiftçiliği Yılı' ilan edilmiştir. Tüm dünya, özellikle de Avrupa aile işletmelerini korumak amacıyla her türlü teşviki verirken, Türkiye'de tam tersine büyük işletmeler korunmakta, her türlü teşviki almakta; aile çiftçiliği kendi kaderine terk edilmektedir.

Büyük işletmeler piyasada arzı kontrol ederek fiyatla istediği gibi oynayabilmekte, küçük üreticinin de, tüketicinin de mağdur olmasına neden olmaktadır.

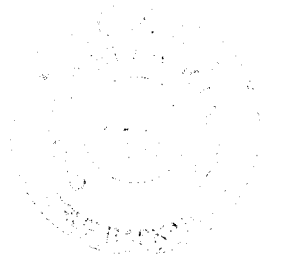
Bu yıl da sene başından bu yana et üretimi yüzde 11,5 oranında azalmıştır. Karkas fiyatı ise düşük bir hızla yeniden 18 lira seviyesine kadar yükselmiştir. Ramazan ayında et talebindeki küçük artışı fırsat bilen bazı üreticiler, yeniden besi hayvanı ve et ithalatını yeniden gündeme getirmeye başlamıştır.

Daha 2010 yılında yaşadıklarımızdan ders çıkartmayı başaramadığımız, besi hayvanı ithal etmek yerine besicinin maliyetlerini aşağı çekmeyi başaramadığımız için, bilinen senaryo yeniden sahneye konmaktadır.

Türkiye'yi bu kısır döngüden kurtarmak, herkesin yeteri kadar, ucuz ve sağlıklı et tüketmesini sağlamak, besicilerin yaşamlarını sürdüreceği ve işlerini geliştirebilecekleri kadar kazanç elde etmesini temin etmek için hayvancılıkta –hükümetten hükümete hatta bakandan bakana değişmeyen- politikaya ihtiyaç bulunmaktadır.

Tüm üreticiler gibi tarım üreticilerinin de üretim yapması desteklenmeli, girdi maliyetlerinin aşağı çekilmesi için tedbir alınmalıdır.

Bu amaçla Meclis çatısı altında bir araştırma komisyonu kurularak hayvancılık sektörünün tarafları dinlenmeli, saha çalışmaları yapılması, pratikte yaşananlar irdelenmelidir. Buna göre hayvancılıkla ilgili bir yön çizilerek Türkiye'nin hayvan varlığı ve et üretiminin artırılması noktasında çalışma yapılmasına ihtiyaç bulunmaktadır.

GEREKÇE (ÖZET)

Başlıca protein kaynağı olan ve geleneksel mutfağımızın önemli bileşenlerinden olan etin tüketimi yıllara göre azalmaktadır. Uzun yıllara dayalı hatalı politikalar, etin üretim maliyetlerini yükseltmiştir.

Hayvancılığa yeterli bir destek verilmemesi nedeniyle birkaç yılda bir et ya da besi hayvanı ithal edecek duruma gerilenmektedir. Neticede yerli besiciden sakınılan teşvik, ithalat kanalıyla yabancı besicinin cebine gitmektedir.

Bugün için piyasada canlı hayvanın kilosu 14 lira civarındadır. Besi hayvanına bir yıl boyunca arpa, kepek ve yem başta olmak üzere mazot, elektrik ve veterinerlik hizmetleri gibi fiyatı sürekli artan girdilerle bakılmaktadır.

Bir yıllık emeğin ardından besi hayvanı kilosu 17-18 lira seviyesinden kesime gitmektedir. Kesimden sonra 4-5 el değiştiren et tüketiciye 35-45 liradan ulaşmaktadır.

Üretici örgütlerinin hesabına göre bir kilo karkas etin maliyeti 19 lira civarında gerçekleşmektedir. Üreticinin bu maliyete göre işini sürdürebilmesi için karkas eti 22 liradan satması gerekmektedir. Ancak fiyatlar 18 lirayı geçtiğinde Bakanlık et ithalatını kullanarak fiyatları aşağı çekmektedir.

Büyük işletmeler piyasada arzı kontrol ederek fiyatla istediği gibi oynayabilmekte, küçük üreticinin de, tüketicinin de mağdur olmasına neden olmaktadır.

Türkiye'yi bu kısır döngüden kurtarmak, herkesin yeteri kadar, ucuz ve sağlıklı et tüketmesini sağlamak, besicilerin yaşamlarını sürdüreceği ve işlerini geliştirebilecekleri kadar kazanç elde etmesini temin etmek için hayvancılıkta –hükümetten hükümete hatta bakandan bakana değişmeyen- politikaya ihtiyaç bulunmaktadır.

Bu amaçla Meclis çatısı altında bir araştırma komisyonu kurularak hayvancılık sektörünün tarafları dinlenmeli, saha çalışmaları yapılması, pratikte yaşananlar irdelenmelidir. Buna göre hayvancılıkla ilgili bir yön çizilerek Türkiye'nin hayvan varlığı ve et üretiminin artırılması noktasında çalışma yapılmasına ihtiyaç bulunmaktadır.

